

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér.
 Nyilttéri közlemények hamond-
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk
 összkötöttekben levő hird. írókák
 árendgéményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELÉLŐS SZERKESZTŐ: Dr. Katona János.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐSZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációt
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Március 15.

(K.) Az igazság, a melynek fáklyáját 1848. március 15-én gyújtotta meg egy kicsiny, de lelkes csapat, ma is bevilágítja a hármassalom- és a négy folyó között elterülő magyar földet. És csodálatos, hogy mennél jobban távolodunk ettől a naptól, minél nagyobb idő választ el bennünket 1848. március idusától, visszasugárzó tényét, eszméinek éltető erejét annál nagyobb, annál tündöklőbb fényben látjuk ragyogni.

Ha majd sok sok száz év múlva egy újabb ezer éves ünnepét fogja ünnepelni ez a magyar haza, azután a sok század év után is úgy fog ez a nap glóriája ragyogni a késő ivadék előtt, mint az idők mérhetetlen tengeréből kiemelkedő világitó torony, a mely jó és rossz időben, szerencsében és balsorsban mindig egyforma biztonsággal jelzi a partot minden igaz magyarnak.

1848. március 15-ike nem egy pusztá dátum többé, nem egy egyszerű elmúlt történeti esemény, hanem egy szent eszme, a melynek megvalósításában gyökerezik ennek a sokat szenvedett, sokszor eltiport, de soha le nem igazított magyar hazának szabadsága. Ez az egy szám megtanít bennünket arra, hogy miként kell szeretni a hazát, miként kell érette vagyonunkat s életünket áldozni.

1848. március 15-ike határkövet képez a régi rendi alkotmányon épült és az újja született Magyarország között. E kettő közötti különbséget, mi késő utódok már csak a történelem lapjairól ismerjük. E napnak emlékét ünnepeljük ma. Ünnepé avatta e napot a magyar, hogy legyen bár egy napja, midőn elnémul a gyűlölködés szava s az egész nemzet egy szívvel-lélekkel mutat be áldozatot az emlékezés oltárán. Ünnepé avatta e napot, hogy a késő századok fiai se feledkezzenek meg azokról, kik vérük hullatásával megszentelték e földet s életüket adták azért, hogy ez a haza a szabad magyar hazája legyen.

Ez a nap hozta meg milliók óhaját: a szabadságot. Ez látta százados szenvedés után először boldognak a magyart. Ünnepeljük! Feledjük el a mindennapi élet küzdelmét, szálljunk vissza a multba, szenteljük e napot a nagy idők emlékének.

... Volt egy nemzet, mely ezredéven át élet-halál harcot vívott elleneivel. Ellensége volt mindenki, segítő kezét senki sem nyújtott feléje. Sebe-

inek vérzését kárörömmel nézték még azok is, kiket védelmezett, kikről elhárított ezer veszedelmet. Vérző kezére rabláncokat tettek s gúnyolódva szidalmazták, kik valaha rettegtek félelmetes haragját. A rab túrt szótlannul, szívében az elnyomott keservek iszonyú fájdalomával. Lassan teltek napjai ... Egyre várta ... várta, mikor nyílik meg börtönének ajtaja? mikor hullnak le kezéről bilnesei? ...

... Messze napnyugatról nagy fényesség támadt ... Jött egy fényes angyal, kiről a rab annyit álmodott: a szabadság! Kitérült a börtön ajtó, lehulltak láncai s a rab szabad lett! ... Szabad lett a magyar!

De nem sokáig élvezte a szabadság boldogulásának örömét. Ujra láncot akartak verni kezére. Választania kellett a szolgai megadás és a hősi ellentállás között. Jöjjön inkább a halál, a dicsőség s elmulás, legyen ez a haza a halálra szánt nemzet temetője, áztassa vér a földet, pusztuljon el minden, de a magyar zsarnok előtt nem hajtja meg büszke fejét!

Mint viharban a menydörgés harosága zúg végig a hazán keresztül: Veszélyben a haza! Megmozdul a nemzet, kiröpül a kard újra hüvelyéből, megszólal a harcú kürt radó szava s minden szívből elszántság tüze lobog, minden szemben ott ragyog vészesen, fenyegetően a nemes harag villáma!

Sikra szállt a magyar becsületéért!

Leng a háromszínű lobogó, dicsőség koszorúja mindegyikén. Lelkes honvédsereg nyomul utána, hogy mint a fölkorbácsolt tenger hullámcsapása, összezúzza ellenségeit. Fut a zsoldosok gyáva bérnehada, mely rabolni jött egy nemzet szabadságát.

Mennyi hős! Mennyi dicsőség! ... És a dicsőségre mennyi gyász! ... Szomorú napok jöttek a hazára. Fájdalmában sajog a honfélék, ha e szomorú napok gyászos képein mereng. Gyalázatos halálra hurcolták azokat, kik zászlóinkat győzelemre vitték, kikhez bennünket szeretet és anyai dicsőség emléke fűzött. Meg volt kötözve a sebestült oroszlán, nagy bátorsággal bántalmazhatták azokat, kik előtte gyáva nyulakként futottak. A hóhéri munka hőstette legyen az ő dicsőségük!

Hatvan éve! Azóta sok minden megváltozott, De nem változott meg szabadság iránt való szeretetünk s kegyeletünk a vértanúk iránt.

Merítsünk erőt multunkból a jövő küzdelmeire, Ne feledjük el, hogy a magyar nemzet dicsőséges multja a haza szeretetnek, a hazáért való önfeláldozásnak oly kincses bányája, melyből

az idők végtelenjéig hazaszeretetre lelkesedést és önfeláldozásra erőt merithetünk. Jöhetnek súlyos csapások, megpróbáltatások erre a nemzetre, elcsüggedni, hitünket, bizalmunkat elveszíteni nincs okunk. Túléljük egy évezred zivatartait, a küzdelmek megacélozták lelkünket, bátran nézhetünk előre!

A városok pénzügye.

Legszerencsétlenebb közigazgatási alkotásunk a város. Az autonóm közigazgatás sok állami funkciót végez. Mondhatni: az állami funkciók mindegyikének a közigazgatás a keze, a mindense. A vármegyéket honorálja az állam gavallérosan. A vármegyének egyetlen bevételi tétele az állami hozzájárulás. De nekünk, városoknak nem ad az állam semmit.

Pedig, hogy ez a helyzet képtelen, tessék csak megfigyelni. Az állami adót a város területén a város hajtja be. A város kénytelen ebből a célból helyiséget, alkalmazottakat tartani és fizetni. A katonai nyilvántartást városi közegek a város pénzével fizetve teljesítik. Ha ezeket az állam teljesítené, az erre fordított költség a város zsebében maradna, megzabálna sok feleslegessé váló közeg fizetésétől.

Ez csak két, példaképen odadobott eset. Ezzel csak arra akartunk rámutatni, hogy a város épügy teljesíti az állami funkciót, mint a vármegye. A különbség csak az, hogy a vármegyét fizeti az állam, míg a városi polgárok olykor hihetetlen nagyságu pótdadó alatt nyögnek.

Mindezt nem én találtam ki. Sokat beszéltek már és még többet irtak erről a kérdésről; anketén ez a főtéma. Egy sorog kérvény, memorandum panaszolja ezeket az állapotokat, valamelyik belügyminiszeri titkári fiókjában a többi papirosnak. Igérték is már eleget. A városok rendezését minden kormány felvette eddig a programjába. A nemzeti is. És marad mégis minden a régi-ben.

Az ígéretek közül legalkalmasabb a beváltásra az, amit eddig minden belügyminiszeri bársonyszekérből hangoztattak, hogy t. i. az állam a teljesített állami funkciókért a fogyasztási adók jövedelmét adja át a városoknak. Csodálatos dolog, hogy egyetlen kormány s egyetlen törvényhozás sem bírta eddig belátni, milyen lehetetlen ez a mai közigazgatási rendszer, mely a nem nagyon gazdag városokat is képtelenné teszi arra, hogy a saját fejlesztésekre áldozzanak valamit abból, amit pogáraik pótdadó címén olyan nehezen izzadnak ki.

Nem mi vagyunk az indolensek, hanem az állam. A kormánynak keli a zsebébe nyulni, nem nekünk. Vagy ha már nem akar lemondani a fogyasztási adókról a kormány, ám tessék, vegye a saját funkcióit állami

kezelésbe. Mert kevés róka álja ki sokáig, hogy minden esztendőben állandóan két bört nyuzzanak le róla.

Vagy vagy. Választani kell. S akár megkapjunk a fogyasztási adók jövedelmét, akár felszabadulunk az államnak minden ellenérték nélkül odadobott sok-sok teher alól, a városnak mindenképen csak haszna lesz belőle. S tessék megérteni, hogy mi nem kégyért instanciáznunk, hanem jogot követelünk!

Akár melyik utat választja az állam, a városok állandóan fejleszhetők lesznek.

De hát az ígéretek korszakát éljük. Milyen hamar is elfeledték az utódok azt a, pedig bársonyszékhez fűződő hagyatékot: ígérni nehéz, megtartani könnyű.

A városok panasza teljesen megokoltnak látszik. Van 26 törvényhatósági joggal fölrühazott és 107 rendezett tanácsú városunk, melyek a mellett, hogy ellátják a helyi közgazgatást, a közegészségügy, szegényügy, iskolaügy kiadásait fizetik, a gyámügyi, adókezelési, katonaiügyi, közlekedésügyi költségekről gondoskodnak, a rendőrséget fentartják s a szorosan vett állami feladatok teljesítéséért az államtól semmi rekompenzációt nem kapnak, holott ez a segítség nemcsak különböző kormányintézkedésekben, hanem törvényben is kilátásba helyeztetett. (Igy pl. az 1899. évi VI. törvény cikk 4. szakaszában, mely a fogyasztási adóknál vesztett jövedelem rekompenzálását állapítja meg, a következő kijelentést olvassuk: „mindaddig, míg a községek és városok pénzügyei törvényhozási uton gyökeresen rendeztetni nem fognak.”) Az osztó igazság szempontjából azt is figyelembe kell venni, hogy míg a vármegyék közigazgatási kiadásaira 16 millió 800 ezer koronát fizet az állam a jegyzők és segédjegyzők fizetésrendezése révén 4 millió 300 ezer koronával segíti a községek, a városok nem kapnak semmit. Ezt a visszaesést annál súlyosabban érzik, mert a városok természetes fejlődése, új intézmények létesítése, a silányul fizetett alkalmazottak részéről támasztott igények napról-napra újabb áldozatokat követelnek, melyek-

nek fokozatos növekedésével a lakosság adófizetőképessége nem tarthat lépést.

A rendezett tanácsú városok helyzete sivar, önkormányzatunk csonka, minden lényegesebb határozatuk a vármegye jóváhagyásától van függővé téve s nagy pótdadjuk mellett még vármegyei célokra is kénytelenek adózni; sok dologban a vármegyének épp oly gyámkodása alatt állanak, mint a kisközségek.

A nagyobb lakossággal és vagyoni képességgel bíró rendezett tanácsú városokkal szemben ez az igazságtalanság annál kirívóbb, mert a vármegye a legjobb akarat mellett sem irányíthatja és nem gondolhatja kellő eredménnyel a nagyobb városok boldogulását. Ha igaz az, hogy a vármegye igen nagy, a község pedig igen kicsiny önkormányzati testület, akkor valóban a városokban — különösen pedig a nagyobbakban — kell fölismerünk az önkormányzatra legalkalmasabb típust s akkor helytelenek az 1871. évi XVIII. törvény cikk és az ennek nyomán készült 1886. évi XXII. törvény cikk 1. szakaszai, melyek a rendezett tanácsú városokat a községekkel egy kalap alá vették. Az erőteljes önkormányzat, céltudatos haladás és a kulturális fejlődés lépésnyomon akadályokra bukkan, ha a város kis és nagy dolgai egyaránt a vármegye jóváhagyásától függenek. Bármilyen nagyra tartjuk is a vármegye érdemeit, melyeket a közigazgatásnak nemzeti szellemében való vezetése és irányítása körüli szerzett (ebben és alkotmányvédelmi hivatásában minden lehetséges eszközzel erősíteni is kívánjuk őket): a szervezetileg külön életet élő, külön célok s feladatok megvalósítására hivatott városok szerteágazó érdekeinek, kulturális, ipari és kereskedelmi törekvéseinek sikeres gondozását, a városok terjedelmes és komplikált vagyonkezelésének, magán-gazdasági tevékenységének stb. irányítását és ellenőrzését még sem várhatjuk a vármegyétől.

De bármely alakban valósuljon meg a városoknak az állami támogatáshoz fűzött várakozása akár a fogyasztási adóbevételek egy részét engedi át az állam, akár pedig

— a mi sokkal valószínűbb — a rendőrséget államosítja és veszi át saját költségére: a segítés semmiesetre sem lehet oly arányú, hogy a városok pénzügyi boldogulása a jövőre biztosítva lenne. A magyar állam még sok évtized múlva sem lesz képes még csak megközelíteni is a nyugati nagy államok által a városoknak adott óriási hozzájárulásokat. A városoknak tehát a maguk erejéből kell elkövetniük mindent, hogy a lakosság adófizetési képességét és ezzel az adóalapot gyarapítsák: a mit iparvállalatok, gyárak alapítására nyújtott kedvezményekkel (községi adómentesség, vám-díjmentességek) is elő lehet mozdítani. A törzsvagyon okszerű kezelése és kihasználása, takarékság a kiadásokban, szigorú ellenőrzés, hogy minden ágazat becsületesen és kellő gondossággal kezeltesék: mind olyan tényezők, melyekkel a pénzügyi helyzetet javítani lehet. És ha az állam fontosabb érdekből és financiai haszonért a postát, távirót, telefont, vasutat, dohánygyártást saját kezelésében tartja: akkor a város is nagy mértékben javíthatja pénzügyeit, ha egyes üzemeket és iparvállalatokat, villámvilágítás, vízvezeték, téglagyár, fürdő stb. saját kezelésébe vesz; e révén nemcsak jelentékeny jövedelmi forrásokra tesz szert, hanem szociális érdekelt is szolgál, mert a lakosságot a nyereszkeskedő vállalatok kapzsiságától megóvja.

Természetes azonban, hogy ily intézmények sikerrel csak ott honosíthatók meg, a hol a vezetés és a hü kezelés ellenőrzésére kellő szakértelem áll rendelkezésre, mert különben a város csoborból vödörbe jut. Arra is kell ügyelni, hogy a vállalatok azzal a céllal, hogy minél nagyobb jövedelem legyen kimutatható, ne zsákmányoltassanak ki és hogy azokkal rablógazdálkodás ne üzsessék.

U. K.

Bars megyei agghonvédek.

Egy nagy idők tanujától, aki annak idején sarddal, mostanában pedig iróval áll a magyar szabadságért küzdők taborában, a következő érdekes levelet kaptuk:

T A R C A.

Kossuth.*)

Irta: Balla Miklós.

Midőn fölöttünk elborult az égbolt,
Kigyult egy csillag — nem lesz soha mása! —
Jós próféták kiolvasták belőle:
Megszületett a nemzet Messiasa!

S zarándokolva jártak bölcsőjéhez
— Nem királyok — elárvult nemzetek,
Testvérrabszolgák, kiket éjben élni
Kárhóztatott siralmas végzetek . . .

És évről-évre nőtt a glóriája,
Besugározva a sötét eget.
De hogy végre a nap is felragyogjon:
Elűzte róla hát a felleget!

Az volt a harc! a sötétség-s pokollal,
Ádáz tusa — fenséges diadal!
A győzelmekből elég volt a kezdet:
S egyszerre máringeni kezdett dera.

Ám folyt a harc — s a mikor azt izente,
Hogy elfogyott, elhelt a regimentje:
Csatára szállt agg, ifjú — bárha felholt,
S kaszát ragadt, akinek kardja nem volt!

És a rozsdás vas, aratva a rendet,
Mind jobban-jobban tündökölni kezdett!
S hogy a vértől homályosult a szablya:
Beragyogta a szent Szabadság napja!

. . . De jött Világos s Arad gólgótya . . .
Reánk szakadt s zsarnokság igája . . .

*) A fővárosi színházak ünnepi prologusa.

Te száműzve: atyátlan árva lettünk;
És visszanyerve végkép elvesztettünk . . .

Nem foly többé a könnynek olyan árja,
Mint Érdet sirt el nemzedet, az árva,
Nem lesz oly gyász, mert nem lesz oly halott,
Minőt a sors Benned nekünk adott! . . .

Atyánk! Ki ott állsz Isten trónja mellett,
Őrizz, hogyha már meghódolunk kellett!
A Te népednek végzete: alázat,
Bár szíve töle vérzik, forrong, lázad!

Lásd: szoborban sem áll főn emléked! . . .
De tartósabbat emelt szívébe néped,
Mint a kohóknak érci ontanának,
Mint márványföldje egész Kárrarának!

Óh, bizz e népben, — mely bár nem a régi,
De ha még egyszer izenhetnél néki:
Elmenne mind, mint akkor sikra szállott,
S végkép kivinná a szent Szabadságot!

Amerikai élményeim.

(Folytatás.)

Mánap reggel elmentünk a világ egyik legnagyobb vízesését, a Niagarát vagy mint az angol mondja Niagara Fallat, megnézni. Ez volt utam legszebb pontja.

A vízesés az egyesült államok határán van s túl o'dala Canada állam, mely már az angol királyság alá tartozik.

Buffalótól villamos vasutal egy órát haladtunk, ugyancsak vágatva, mezőségeken, községeken át, gyümölcsös és pástos legelők mellett az Erie tó partján, melynek

mentén, gyönyörű villák s kertek között, elérünk a vízeséshez.

Itt, a tó partján egész kis város van, sok hotel és kereskedés, amely a víz túlsó partján Canadában megismétlődik.

Az Erie tóból, lópatkó alakban, vagy 600 méter szélességben, zuhog a víz 45-47 méter magasból az Ontário tó mélyébe, oly hatalmas sugarakban, hogy fehér tajték és pára borítja a vizet s magasan száll fel a víz permetege, mondhatnám pora, mintha forma a füstölögne a tó mélye. Az egyesült államok partján ez a zuhatag rövidebb vonalban, megismétlődik.

Mi, megközelíthettük az egész zuhatagot, amennyire csak az emberi ész és erő, megközelíthetővé tette.

A felső tónál, oldalt, és ahol a zuhatag megszakad, közelíthető meg. Gyönyörködve néztük a ragyogó, világos zöld vizugarakat, fehér tarajjává, mint suhan a mélybe.

Azután villamossal át mentünk a vas-hidon, mely a két partot a zuhatagtól lejjebb összeköti, a canadai oldalra, ahol a leggyönyörűbb kert terül el: a Viktória park.

A zuhatag minden oldalról, kilátási pavilonokkal van körül véve. Sziklái között lépcsők s korlátok vezetnek. S minden lépten nyomon, emléktárgyak árucarnokára bukkan az ember.

A magas partról lépcsőn és siklón le-

T. Szerkesztő Uram!

Örömmel olvastam a lévaiak felbuzdulását, hogy március 15-ének 60-ik évfordulóját az eddigien is nagyobb fényvel akarják megülni. Az ide csatolt csekélységgel a lap jövő vasárnapi számához szívesen járulok, s bizony örömmel mennék is Lévára, de az évi 96 korona jóvedelem nem engedi az utazást. — 60 év előtt én Pécsen tanultam az I. évi filozófiát, hol 78-an voltunk az osztályban, és az ott alakult 8-ik zászlóaljhoz 64-en jelentkezünk. Tudtommal ezek közül csak ketten élünk. Az a pécsi leányka, ki mellemre tüzte a háromszíri kokárdát, még él; édes anyja *Egry Béla* képviselőnek. A kokárda a Kossuth-muzeumban van elhelyezve. — Itt közlöm névsorát azon 1848/49-iki igazolt és nyugdíjban részesülő honvédeknek, kik Bars megyében laknak. (Huzóczy Dénes a ezredes, a nagysallói csata egyik két magyar éremrenddel kitüntetett főhősének özvegye, ki férjét az egész szabadságharc alatt el nem hagyta, szül., *Lüley Emilia* lakik Verebélyen, hűz 714 korona nyugdíjat.) — Honvédek: Aranyosy Dénes újbársi, Baján Gergely nagyvezekényi, Barancz János kislülei, Bártfai István nagykoszmályi, Cserevny Rudolf zalkvai, Francz Ignác kaproncai, Gazdik Mihály fenyőkosztolányi, Ivankovics János barscsekei, Kincosk Mihály nagykoszmályi, Komzsis Péter nagyherestényi, Kossuth János barstaszári, Krivácsics Károly verebélyi, Lakris István kistapoicsányi, Lüley Kálmán zsitvagyarmati, Mokry Fülöp kislülei, Madarász Jónás lévai, Nagy Nep. János verebélyi, Páryni Péter újlóti, Rácz István újbársi, Szolcánszky A bert malonyai, Vály Béla aranyosmaróti lasosok. — E névsort a Bars megyében lévő négy adóhivatal által 1906. április havában kiadott kimutatásokból állítottam össze.

A verebélyi adóhivatal területén akkor éit, de már azóta elhaláltak kihagytam. Lehetnek a névsorban olyanok, kik a lévai-, körmöci- vagy maróti adóhivatalok területén lakván, azok elhalálása nem jutott tudomásomra.

Az itt elsoroltak között Krivácsics Károly ur a senior — e hó 30-án lesz 92 éves és Kalcky Kálmán sódárnok ur a veje. A felünk tartó Dom-Miguel ezredben volt őrnagy, s mint ilyen a Széll fele 1901. évi július hó 1-én kiadott 3000 számú rendelet 3-ik szakaszának végpontja szerint hűz évi 1680 korona nyugdíjat. Mint volt zászári tiszt halálára lett itelve, — de ke-

mentünk a víz tükrehez, hol kis hajóra szálltunk, a Mist maid, vagyis Hableányra, mely még mentő csónakkal is el van látva.

Itt kauscok köpenyt és csuklyát adtak reánk s felsiettünk a fedélzetre, hol már egész csoport turista hemzseget, hasonló öltözetben, egy titokzatos gárdát jelképezve.

A hajó megindult s áthajóztunk az amerikai part vizeséséhez.

A hajó oly közel megv a zuhataghoz, amennyire veszély nélkül mehet.

Az óriási vízszalpok előttünk zuhognak zöldes fényben, fehérén tájékozva. A víz először permetezni kezd arcunkba, azután záporoként érezzük, míg végre vágja az arcunkat, szemünket s foly le rólunk a víz. Hajónk táncol, mint a lapda, s mi az árboez kútelekbe fogódzunk; a víz zug, hogy szavunkat alig hallani.

Kis hajónk egyet fordul s lassan tovább megy és ép így közelíti meg a nagy zuhatagot. A hajó táncolása, zugás és zápor, hatványozva megismétlődik. A hajó óvatosan megfordul és vissza víz a kikötőbe, ahonnan a siklóval ismét partra szállunk.

Most a villamosan tovább menve, a felső tóig, a zuhatag széleig, egy épület előtt szállunk le s jegy váltással bemegyünk.

Itt külön-külön öltözöbe vezetnek. A ruhákat magasan feltűzik, kauscok cipőt, köpenyt és csuklyát adnak. Ez utóbbin

gyslem utján börtönbe vettették, s büntetését ott Szlávay a későbbi korona őrel egy zárkában ki is töltötte Olmützben.

A legifjabb Lüley Kálmán, 76 éves, ki mint 6-ik latin osztályt végzett állt be a 26-ik zászlóaljba. Világosnál mint őrmester ő állt a zászlótartó mellett, mikor azt átadták. Világos után 3 évig bujdosott — de árulás folytán elfogták, besorozták és a tíz évet mint tüzér, illetve tüzemester el is töltötte, résztvevett az 1859-iki olasz hadjáratban. — Nagy és dízes kiállítású *opsit*-levelében el vannak sorolva azon csaták, melyekben mint tüzemester részt vett, és: *tápher gefochten* — mint az okmány mondja. Ma nyugalmazott járásbíróági írnök és mint őrmester hűz pár év óta 180 koronát.

Verebélyen, 1908. március hó 10-én.

Nagy Nep. János,

volt 1848/49. honvéd főhadnagy,
jelenleg igazolt köztiszt.

* * *

Megengedi a nagyon tisztelt cikkíró ur, hogy érdekes közleményéhez néhány megjegyzést fűzzünk. A 96 korona évi nyugdíj neveltséges csekélység, de annak minden fillére arannyá válik, ha megmondjuk: *ki és miért* kapja ezt. Nálunk nagy összegű nyugdíjban csak a *darabotok* részesülnek. — Ami a honvédek névsorát illeti, *Bártfai István* nem nagykoszmályi, de lévai lakos volt, utóbb felvétellett a fővárosi Agghonvédek Menedékházába; tavaly itt Léván ünnepelte március 15-ét nagy lelkesedéssel, *másnap meghalt* a fővárosi menedékházban. *Madarász Jónás* bácsin kívül még 3 agghonvéd él Léván: *Kocmann Márton*, *Kochan Mihály*, és *Cimer Sándor*; utóbbiak nincsenek az adóhivatalnál nyilvántartva, mert nyugdíjért nem folyamodtak, pedig a szabadágharcot veggküzdötték; *Kochan* bácsi mint huszár Lengyelországból szökött haza a nagy napokban. *Madarász* bácsi még mindig hivatalban van; friss egészségben vitézül őrzi és védelmezi a kereszthegyi szőlőket és boros pincéket.

Különlélek.

— **Március idusa.** Ünnepi hangulat tölti be ma az ország minden táját, ahol csak magyarok laknak: március 15-ének 60-ik évfordulóját ünnepejük. A nemzeti ünnepet rendező lévai 48-as bizottság ez idén a szokottnál is nagyobb lelkesedéssel intézkedett, hogy az ünnepély méltó legyen

csak kisebb gömbölyű luk van, az arcnak.

Amint kilépek, szemben jön velem egy ilyen sötét alak. Alig ösmerünk egymásra. Öcsém volt.

Most egy liftbe szállunk. Szurok sötét minden s a fekete fűrkolaton, víz szívárog le. A villany sápadt fénye kísértetiesen vibrál. A lift dübörögve száll a mélybe, sütyedése ideges borzongást okoz.

Egy zökkenés és lent vagyunk az alagutban, amely vagy 300 méter mélységben, hatol be a nagy vizesés alá.

Az emberi éss vívmánya ez, a természet elemei felett. Tunelt fur a tó alatt, hogy a zuhatag szívébe hatolhasson.

A folyó korom sötét, fekete, réteges kövei nedvesek, alul deszkázva van, mely vizes és sáros; s a zuhatagnak, mely a fejünk felett levő sziklákról omlik, félelmes dübörgése hallatszik.

Bzonyos távolságban villany körték sápadt, derengő világosságot nyújtanak.

Ovatosan haladunk előre. Egy fa bódében szolgál áll, ki utba igazit. Itt az első stáció. Világosság látszik, egy pince szerű nyílás, s kilépünk a nedves sziklára.

Egy kis terasz, melynek egyik oldalán kilátunk a sziklára, amelyen fehér habok gördülnek le, míg balról sugva omlik a zöldes, habos zuhataga mélybe. Arcunkba hull a vízpermeteg. Mikor szemünk, a

a nagy nap emlékéhez és városunk hazafias polgárságához. A nap minden órája a hazafias lelkesedésnek van szentelve, hogy el ne halványuljon, de mindig lobogó, erős fényvel világítson a vérel-áldozattal ápolts eszme: *a magyar szabadság eszméje*. Ünnepejünk hát szívvel-élelkekkel, s az ünnepek hatása alatt tegyük fogadást, hogy a mindnyájunkat hevítő *nagy eszme* kivívásáért teljes erőnkkel dolgozni fogunk, s azért — ha — kell — áldozatot is tesszünk!

— **Március 15-ét** a templomokban is megünnepelik az összes lévai hitfelekezetek. Az ágostai evangélikus- és református felekezeteknél délelőtt 10 órakor, újabb rendelkezés szerint az izraeliták imaházában sem reggel 8 órakor, hanem szintén délelőtt 10 órakor. — Ugyancsak d. e. 10 órakor lesz az ünnepélyes szent mise a plebánia-templomban, mely alkalommal a tanítótövéndékek négyes karban énekelnek a koruson. Szent mise előtt *Báthy László* prépost-plebános tart alkalmi szent beszédet.

— **A lévai választókerület függetlenségi pártjának** választmányra folyó hó 11-én d. u. 2 órakor ülést tartott dr. *Kmoskó Béla* elnöke alatt, a *mai közgyűlés* előkészítése céljából. A tagok szép számmal voltak jelen, különösen a vidék volt elismerésre méltó módon képviselve. Az elnök indítványára a válaeztmányba kiegészítésül *Presztolánszky Béla*, *Klain Ödön* és *Vajda Jenő* tagok választottak. A választmány elhatározta, hogy a mai közgyűlésen tárgyalni kívánja a választói jog kiterjesztésének, és a házszabályrevízióknak kérdését, s ezekre nézve határozati javaslatot nyújt be. Határozattá vált, hogy a párt ez idén is részt vesz Nagy-Salló ünnepén, április 19-én. Ugyancsak elhatározta a választmány, hogy a nagy párt keretein felül szorgalmazni fogja a vidéki körök és helyi választmányok szervezését.

— **A lévai irg. nővérek** intézetében tegnap, d. u. 3 órakor rendeztek hazafias ünnepélyt március idusának emlékére. Először *Rohonyi Caesa* és *Kern Margit* játszottak négykezes kuruc nótákat, majd

szüntelen omló hab nézésébe bele kábult, vissza lépünk a sötét nedves szikla üregbe s folytatjuk utunkat a zuhatag alatt.

Ismét világosság dereng. Egy második, terasz nyílik. Itt már erősebb a zuhatag s jobbról, balról vízszalpok ömlenek alá, a mélybe s habozva, sisterege törnek meg, a kiálló sziklákon. Szinte porzik a mélység alattunk. Mert bár mélyen vagyunk a föld alatt, a vízsuhatag még mélyebben rohan alá, forrongó, habzó, mély kátlant képezve. Itt már zápor esik reánk s a zuhatag közepette állunk. Midőn már jól össze áztunk, ismét tovább megyünk a fekete nedves kőalagutba s végre elérünk annak végső pontjára.

Itt már nem teraszra lépünk ki, hanem egy kis köszobába, melyen két nagy ablak van vágva. A letámasztott két nagy deszka tábla mutatja, hogy olykor szükséges azokat el is zárni.

Megállunk a nyilások előtt, melyen át erősen ver az eső s csuron víz minden.

Nem látunk mást, csak zuhogó vízfürgeteget, melyen át sárgás világosság dereng és szakadatlanul zug, dübörög és tombol.

Mintha vissza parancsolná az embert, ki vakmerően ide merészkedik egész a pokol kazánjáig!

Folyt. köv.

a növendékek három hangu énekkara énekelte a *Talpra magyarul*; *Rappeport* Elza Erdélyi a *Hazáról* című költeményt szavalta, *Guggenberger* Mária cimbalmon játszott a *Bihari kesergőjéért*, *Hecht* Elza zongorán egy magyar ábrándot. Ezután *Várady Ottó* előtti című melodramáját szavalta *Hetzer Dóra*, *Dodek* Ilonka zongorakísérete mellett. Majd ismét az énekkar lépett fel a *Rákóczi indulóval*, mely után *Freeska* Margit szavalata következett: *Ének négy kis ezüst sarkantyúról*. Még *Mészáros Olga* játszott egy szép magyar ábrándot, mire a *himmusszal* véget ért az ünnepély. A nagy számmal egybegyűlt közönségnek igazi élvezetet nyújtott a leánykar gyönyörű játéka, kellemes éneke, szabatos, telkes szavalata; a műsornak minden egyes pontja gondosan átdolgozott, mondhatni: tökéletes volt. Az intézet igazgatója, *Báthy László* prépost-plebánus a kedves ünnepély végén szép szavakkal buzdította a bájos gyermek-sereget a haza iránti szeretetre, a melynek különben a szép ünnepély minden részével szívükből való kifejezést is adtak.

— **Gyászrovat.** Több lévai úri családott börtön gyászba a könyörtelen végzet, *Kaveggia* Gizella urleánynak élete tavaszán történt elhunytával. Temetésén, mely f. hó 12-én d. u. 4 órakor történt, imponáns módon megnyilatkozott a közönség részvéte. Virágokkal, koszorúkkal elhalmozott koporsóját tengernyi nép kísérette ki az örök nyugalom helyére; a halottas háznál és kint a temetőben a tanítónövendékek megható gyászadalokkal bucsuztatták. Gyászbaborult családja a következő gyászjelentést adta ki: *Öz. Kaveggia* Adolfné szül. *Bakó* Mária, ugy a saját, valamint gyermekei: *Béla*, *Kálmán*, *Ilonka*, s az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti, forrón szeretett, felejtethetetlen leánya, illetve a legjobb testvér *Kaveggia* Gizella urleány életének 25. évében, hosszas szenvedés és a végső szentségek buzgó felvétele után f. é. március hó 10-én reggel 8 órakor visszaadta lelkét isteni Teremtőjének. A föltámadásra váró halott drága földi maradványait, folyó évi március hó 12-én délután 4 órakor fogjuk a róm. kath. egyház szertartásai szerint a gyászházból (Teleki-utca I. szám) pihenő helyére kísérni. A boldogult lelküdvéért az engesztelő szentmise-áldozat folyó március hó 13-án reggel 8 órakor fog a plebánia templomban a Mindenhatónak bemutattni. Kelt Léván, 1908. március hó 10-én. Leike találjan nyugalmat Jézus legszentebb Szívében. R. I. P.

— **Iskolai ünnepélyek.** Ma délelőtt 1/2 9 illetve 1/2 10 órakor lesz a tanítóképzetben és a főgimnáziumban a március 15-iki ünnepély a következő műsorokkal: a *lévai áll. tanítóképzetben* reggel 1/2 9 órakor: 1. himnusz, éneklés az ifj. énekkar. 2. alkalmi beszéd, mondja *Berey* Miklós IV. é. n. az ifj. önképzőkör elnöke. 3. március 15. *Ábrányi* E.-től, szavalja *Biró* Béla IV. éves. 4. *Klapka* Indó, *Egressy* B.-től, éneklés az ifj. énekkar. 5. *Petőfi* szobra, melodráma, szövegét írta *Szepessy* László, zenéjét *Kerner* Jenő. Szavalja *Szabó* István IV. éves; zongorán kíséri: *Berki* István IV. é. 6. Van-e egy marok föld... *Petőfi*-től. Szavalja *Wendauer* Antal II. éves. 7. Magyar induló, *Kéler* Béla-tól; zenekarra alkalmazta *Köveskúti* Jenő. Előadja az ifj. énekkar. 8. *Kossuth-nóta*, előadja az ifjúsági ének- és zenekar. — A *lévai kegyesrendi főgimnáziumban* d. e. 1/2 10 órakor: 1. Himnusz, éneklés a főgimnáziumi énekkar. 2. *Tóth* K. Eőre szavalja *Pözna* Miklós I. b. o. t. 3. *Zsadányi* A. „Bihari primaciális magyarja” előadják: hegedűn *Fekets* László VII. o. t.; zongorán *Huberth* István VII. o. t. 4. Magyar szabadságdalok, éneklés *Kraft* Aladár IV. o. t. zenekísérettel. 5. Ünnepi beszéd, mondja *Halbwirth* Oszkár VIII. o. t. az önképzőkör elnöke. 6. *Rubinstein* A. Magyar Ábránd, zongorán előadja *Huberth* István VIII. o. t. 7. *Szabados* I. A. Tisza, szavalja *Szolomán* Antal VII. o. t. 8. *Káldy* Gy. Kuruc nóták, éneklés a főgimnázium énekkara. 9. *Ábrányi* E. Horváth „Mi a haza?” melodráma, zongorán előadja *Köncsh* Jenő főgimn. tanár, szavalja *Rohonyi* Oszkár VIII. o. t. 10. Szózat, éneklés a főgimnázium énekkara.

— **Barsvármegyei törvényhatósági bizottsága** folyó hó 19-én d. e. 10 órakor Aranyosmaróton *évnegyedes közgyűlést* tart. A tárgysorozatnak 2 ik pontja az alispáni jelentés után az *alispáni állás* betöltése, valamint az ezen választás folytán esetleg üresedésbe jövő egyéb tisztii állásoknak ugyancsak választás útján leendő betöltése. Ezután a tárgysorozat még 90 pontban közigazgatási ügyeket ölel fel, melyek előkészítése céljából 18-án d. u. 3 órakor ugyancsak Aranyosmaróton az *állandó választmány* ülést tart.

— **Áthelyezés.** *Lengyel* Gyula m. kir. houvédsszados Nyírára helyeztetett át. *Lengyel* Gyula Léván való tartózkodása alatt lekötelező szívéllyességgel, rokonszenves úri modorával s általában szeretetreméltó egyéniségével társadalmunk rokonszenvét és szeretetét méltán megérdemelte; távozását mindenki őszintén fájtalja. Helyébe — értesülésünk szerint — *Deák* A-pád százados helyeztetett át, akit már jó ismerős gyanánt üdvözölhetünk Léván.

— **Eljegyzés.** *Vollnhofer* Pál, m. kir. főerdész, geoteknikai erdőgazdónok eljegyezte *Truska* Antal, garamszentkereszti tb. főszolgabíró bájos leányát *Etelkát*.

— **A Lévai Kath. Körben** már az előző évben igen jó szokás honosult meg, t. i. a nagybójt idején is, mikor a mulatságok szünetelnek, gondoskodik tagjainak jó irányú szórakoztatásáról. Vasárnap délutánonként ismeretterjesztő előadások tartatnak a kör helyiségeiben, s hogy ne csak az értelemnek, de a szívnek is jusson, az ismeretterjesztő előadás szavalat, ének, vagy zenerészekkel van körítve. Folyó hó 8-án d. u. 1/2 4 órakor volt az első ilyen előadás; *Katona* János dr. ismertette az „átkos” közönséget, Magyarországának Ausztriához való viszonyát, ennek történeti előzményeit és a jövő esélyeit. A nagyszámú közönség a természetből fogva kissé hosszúra nyúlt előadást mindvégig figyelemmel és érdeklődéssel hallgatta, annak jeléül, hogy szívesen és örömmel tanul. A kvóta nyomozott hatását csakhamar elozlatta *Kozma* Vilma gyönyörű szavalata: *Mi a haza?* — Végül *Bartos* Mariska *Csuvara* Gizella énekeltek egy bájos kettős éneket. Ugy a kedves szavalót, mint a két dalos madárkát lelkes tagokkal jutalmazta a közönség. — Ma a nemzeti ünnep miatt nem lesz a körben előadás.

— **Szanatóriumi estély.** A József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület körmezbányai bizottsága folyó évi márcus hó 3-án igen szép sikerű táncal egybekötött „Cabaret-estély”-t rendezett. — Az estély dr. *Thaly* László orsz. képviselő alkalmi felolvasásával vette kezdetét, melyben szegénysorsu tüdővész es embertársainkat a társadalom pártfogásába ajánlotta. — Az általános figyelemmel kísért magas színvonalu felolvasás mély vizsgálgastra talált a közönségben s méltán hozzájárul az egyesület népszerűségének emeléséhez. — Majd szünni nem akaró tapsvihar között léptek fel *Dezso* József és neje *Ligeti* Juliska a nemzeti színház kiváló művészei a „Kolostorból” c. dialognban. A közönség igen szép csokorral — melyet *Palkovics* Emil vár. polgármester nyújtott át — fejezte ki a művésznő iránt meleg rokonszenvét és hálaát. — Ezután *Palkovics* Anna zongora száma következett, melyben játékának művésziességi technikájával a közönség zajos tesszését nyerte meg. Majd *Palkovics* Miksa „Ferjhez menjek” című monologot adta elő. Kedves, megnyerő megjelenésével és kellemes, ügyes előadásával végéig elragadta a közönséget. — Ezután következett *Wildmann* Erzsike és *Clement* Aladár által előadott duett, melynek zongora kíséretét dr. *Wildmann* Adolfné látta el kiváló művészettel. — Feledhetetlen bájos jelenetet szolgáltatott az elragadóan szép ének; a szünni nem akaró tapsvihar kétszer is

kényszerítette az éneklőket a színpadra. — Végül „Magjött a papa” c. vígjáték került színre a *Dezso* művészpár, továbbá *Ürmössy* Erzsike és *Jeszenszky* József műkedvelők közreműködésével. Méltó elismerés illeti a műkedvelőket, akik jelesen beilleszkedtek a művészpár ragyogó játékába. Az ügy erkölcsileg, mint anyagilag is szépen sikerült estély rendezéséért méltó elismerés illeti dr. *Matisz* Dezsőné elnököt és *Palkovics* Emil elnököt, akik fáradságtalan buzgalommal és lelkesedéssel készítettek elő a szép estélyt. — Az előadás után reggelig tartó tánc következett.

— **A Lévai Ö. Tűzoltó Egylet** f. évi március 25-én d. u. 2 órakor tartja a városház termében évi reodes közgyűlést, melyre az egylet tagjait, — valamint az érdeklődő közönséget — ez uton is meghívja az elnökség. A tárgysorozat lapunk jövő számában lesz közzétéve.

— **Táncestély.** A lévai izr. ifjúság, folyó hó 21-én, a Nemzeti kávéházban, a Lévai Izr. elita Nőegylet és Fillegylet javára, cabaret-val egybekötött táncestélyt rendez.

— **Az idei sorozás eredménye.** Léva r. t. város részéről a folyó évi március 10-én megejtett fősorozás eredménye: Az I-6 korosztályban telhivatott 84 állításköteles; a II-ik korosztályban 36; a III-ik korosztályban 22; összesen 142. Ezek közül ajánlás és fenntartással besoroztatott 23; egy évi önkéntes 1; család fenntartó 2; kevésbé alkalmas 2; mint 1- és 3 éves önkéntes hadseregben szolgáló 7; Összesen 35. — Visszahelyeztetett 48; fegyverképtelen 16; mindenkora alkalmatlan 1; teves felvétel folytán az állítási lajstromból töröltetett 1; megfigyelés végett, katonai kórházba küldetett 1; Összesen 67. Fő sorozásból távol maradt az I-6 korosztályból 23; II-ikből 10; III-ikből pedig 7; Összesen 40.

— **Bírák öröme.** A tegnapelőtti hivatalos lap meghozta az 1908. évi VI. t. cz. alapján történt bírósági előléptetéseket. Ezekből bennünket érdekelnek: *Valkovics* István, dr. *Szabó* Gyula, dr. *Zsámbokréti* Tivadar és *Króner* Géza ar.-maróti, dr. *Tejfalussy* Béla nyitrai és *Nagy* András rózsaszelelyi törvényszéki bírák a VII-ik rangosztályba; *Leyrer* László ar.-maróti, dr. *Szalmáry* Pál rózsaszelelyi ügyészek, *Pálkay* Gyula újbányai, dr. *Godin* Károly verébelyi, dr. *Katona* Sándor galgóczi, *Rácz* Armin, ar.-maróti, *Dereano* Vilmos gödöllői, dr. *Heinrich* Győző lévai, *Gyenes* Sándor nagykanizsai abírák a VIII. fizetési osztályba ügyészekké illetve járásbírákká nevezettek ki.

— **A bátvidéki takarékpénztár,** melynek megalapításában a lévai takarékpénztárnak volt oroszán része, most adta ki számadásait az első üzletéről, melyekből azt látjuk, hogy egészséges gondolat volt ennek a pénztárnak felállítására, mert oly szükségletet pótol, a melynek hiányát már régóta érezték ennek a túlvilággal rosz összeköttetésben álló vidéknek lakói. S dacára annak, mint az igazgatói jelentés is kiemeli, hogy az intézet megalapítása után bizonyos megriténés vett erőt a pénzücon mindenféle s ezen általános érzet megbénította a magyar pénzüconat is, — hozzájárult ehhez még a kiegyezési tárgyalások bizonytalansága is, ughogy a nagyobb hazai bankok még mielőtt az amerikai krízis kitört volna, máris a legnagyobb tartózkodást fejtették ki a pénzücon szűkségeivel szemben s így a hitelt a legszűkebbre szorították s a nyújtott pénzt is drágán adták, mégis a bati takarékpénztár a lévai segítségével fokozatosan megerősödött úgy, hogy jövője most már teljesen biztosítva van s fejlődése a legszebb reményekkel kecsegtet. Az első üzleti év mérlege is 4.947 K. 48 fillér nyereséggel zárul s így a részvényesek már az első évben is 50% osztalékot kapnak.

— **Népies gazdasági előadások.** Az országban a gazdasági egyletek között legintenzívebben működik a kitűnően szervezett Nyitrai Megyei Gazdasági Egyesület. A legfontosabb, országos érdekű gazdasági mozgalmak innét indulnak ki. Különösen

széleskörű akciót vezet a vármegyei kisgazdák gazdálkodásának belterjesebbé tételére és a mezőgazdasági ismeretek terjesztése céljából. A tél folyamán 93 községben 77 előadó közreműködésével 372 előadást rendezett, ezeken kívül 8 előadást tartottak a nyitrai honvéd gyalogezred legénysége számára. Az egyesület működése mindenesetre követendő példának szolgál.

— **A lévai ifjúsági egyesület,** mely az állami tanítóképző vezetése alatt áll, tegnap este 7 órakor tartotta az intézet zenetermében márciusi ünnepélyét. — *Dóka* Károly egyesületi elnök ügyes meggyitő beszéde után *Gáll* János énekelte *Berki* István tanítónövendék zongorakisérére mellett a *Tavaszi elmúlt* kezdetű szép Kossuth-dalt. Ezután *Gál* Gyula elszavalta a *Szabadság napja* című költeményt, mire dr. *Katona* János tanár március 15-ének jelentőségét ismertette. Még a *Vén cigány* melódriámát adta elő *Tóth* Béla, *Grabc* tanítónövendék zongorakisérére mellett, azután a képezdei zenekar a magyar indulót játszotta, mire a *himnusszal* véget ért a szép ünnepély. *Köveskúti* Jenő igazgató lelkes szavakkal buzdította az ifjakat, hogy tettekkel is oly szöpen fejezzék ki a haza — és szabadság iránti szereleüket, amint annak lelkes ünnepélyekkel kifejezték azt.

— **A lévai keresztelvegyek hegyközsége** folyó hó 8-án tartotta a város-haza nagytermében évi közgyűlést *Thurócy* János helybíró elnöklése alatt. A hegyközség évi bevétele 706 K. 60 fill., kiadás 525 K. 60 fill., tiszta maradvány 181 K. 21 fill.

— **Hatósági husvágás** Tegnap a városi hatóság ismét kimerített egy darab kövér marhát. A hús kilogrammjára 112 illetéggel 104 fillérbe került. Ez alkalommal még kitűnőbb minőségű hús került eladásra; kapott is rajta a közönség; déire eikelt az egész. Jövő héten szombaton egy fiatal marha húsát fogják kimeríteni.

— **Rákóczi és március 15-ike.** A kettő együtt kerül ebben az évben. Rákóczi lovasszobra felállításának hazafias célja és a vértelenül kiküzdött magyar szabadság hajnala, március 15-ike nevezetes napforduló ebben az évben. Ezen napon lesz a m. kir. lottóigazgatóság hivatalos helyiségében megtartva Rákóczi lovasszobra sorsjátékának húzása. Ezen a napon jut „a Fortuna szerkeszterén okosan ülöknek“ (a hogy *Paludy* Ferenc éneklő) összesen *kilencven ezer korona értékű nyeremény.* És ezen a napon mutatja meg a hazafias közönség, hogy történelmi nagyjai iránt van szívében kegyelet. Mert *Andrássy* Gyula gróf vednökségével alakult szoborbizottság ekkor tudja meg, hogy a hazafias áldozatkészséget nem hiába szólította. Kívánjuk, hogy a bizottság ezt jelenthesse. A sorsjegyek árát március 15-éig a postára kell tenni. Egy sorsjegy ára 1 korona.

— **A Honvéd-émlék villanyfényben.** A villamos telep igazgatója az ünnep fényének emelése céljából vállalkozott a nehéz feladatra, hogy a temetői honvéd-émléket az esti fáklyásmenet alkalmával villamos fényvel lássa el. Eddig a rendezők ugyszólván sikertelenül fáradoztak az emlékek kivilágítása körül, mert a szél rendszeresen meggyújtotta a mécsek folgyújtását. Most tehát a honvéd-émlék hozzá méltó fényben fog ragyogni.

— **Kék reverenda.** A besztercebányai kispapok eddig — a többiekéntől eltérőleg — fekete reverendát viseltek. A püspök rendelkezése folytán ezentúl a jövő iskolaiévtől kezdve a besztercebányai kispapok is kék reverendát kapnak.

— **Márciusi időjárás.** Az idén március szerepet cserélt áprilissal. A *Meteor* jól jövendölte, hogy az idei márciusban nagyon sok a csomópont, vagyis változó,

szeszélyes időjárás lesz. Ez már eddig is bebizonyult. Kellemes meleg időre, hirtelen lehülés következik, közben pedig oly gyakran és váratlanul jön az eső, akár csak nyáron. Pedig az elkészült ösi vetéseknek jó meleg idő kellene, nem pedig eső, mert es padék voit már bőven. Különösen a kötött talajok szenvednek a túlságos csapadék által. Vidékünkön is sok helyen áll a víz a földeken, és soká lesz, míg ilyen árterület munka alá kerülhet.

— **Jótekonycélu szini előadás.** A hontgyerveki magán elemi iskola folyó hó 17-én az iskola javára szini előadással egybekötött *pirim estélyt* rendez, mely után táncvigalom következik. A mozgalom élén az iskola lelkes tanítója *Vértes* Jakab buzgólkodik, aki az előadás előtt felolvasást tart a gyermek nyilvános szerepléséről.

— **Vadászati statisztika.** A germánok már az ősidőkben nagy vadászok voltak — itt nem a hét svábra kell gondolni — s ezt a nemes sportot mindezekig ők űzik ha nem is a legnagyobb szenvedéllyel, de mindenesetre a legrendszeresebben, szóval: *gründlich.* A vadászat minden cinyjabínyjának elméletét, szabályait, ők találták ki. D esérétkre legyen mondvá, okosan vadásznak, különösen nagy súlyt helyeznek a vadovás-és vad tenyészésre. Van is vadjuk bőven. Ez a következő statisztikából tűnik ki: A német birodalomban évente 25 millió kilogramm súlyú vad kerül terütekre, amelynek értéke 25 millió márka, azaz a mi pénzünkön a napi árfolyam szerint 29, 750,000 korona. A vadászok száma 600,000, akik közül legtöbb szórakozásképen űzi e nemes sportot. Az elejtett vad Németországban évenként átlag: 22,500 szarvas, 13,500 dámvad, 500,000 tengeri malac, 4 millió fogoly, 15,000 fűrj, 150,000 fácán, 40,000 vadkacsa, 80,000 száronka, stb. Érdekes ezzel összevetni a hazánkban egy évben elejtett vad mennyiségét. 1906-ban terütekre került: medve 273, ennek fele Erdélyre esik; szarvas 10,799, nagyobbrészt a Dunántul lövetett; dámvad 3709; zerge 268; őz 29,167; vaddisznó 8213; nyul 1,460,181; fogoly 1,236,045; tőrj 22,000; taocán 200,072; szálonka 45,999. vadruca 94,673; szárcsa 29,432; moosári szálonka 18,000; róka 52,234 (!); menyét 45,210; görény 18,641; nyest 5000; vadmacska 5000; vidra 1000; farkas 658. Ha tekintetbe vesszük, hogy utóbb a visszályozások által a vizivad egy kis töredékre szállott alá, továbbá azt, hogy ezen statisztika csak a rendszeresen vezetett és ápolat területek eredményeit tünteti fel, míg a sok apró területtulajdonos és különösen a vadászok lövedménye a fenti számokban nem szerepel, akkor kitűnik, hogy Magyarország a vadak eldoradója. De kitűnik az is, hogy nálunk nem gondozzák annyira a területeket, amit a ragadozóknak rendkívül nagy száma bizonyít.

Hivatalos közlemény.

I.

1465/1908 szám.

Hirdetmény!

Markly József lévai lakos a Teleky-utcai 16 számú házban tüzi fatelepet szándékozik létesíteni.

Felhívtnak mindazon érdekeltek, kik ezen telep ellen kifogást kívánnak tenni, hogy kifogásaikat írásban vagy szóval legkésőbb folyó évi március hó 20-ának délutáni 2 óráján mint a telepengedélyezési tárgyalásra kitűzött időben alulírott kiküldöttél jelentsek be, — mert ellenkező esetben, ha csak köztekintetek nem fognak gátul szolgálni ezen ipartelepre a telepengedély meg fog adadni.

Léva, 1908. évi március hó 9-én.

Szilassy Sándor
főjegyző.

II.

1466/1908 szám.

Hirdetmény!

Schwitzer Gyula és Pollák Emil lévai lakosok a ledányi-utca 9 számú telken benzín motor erőre berendezendő fagengemkáló telepet szándékoznak felállítani és üzemben tartani.

Felhívtnak mindazon érdekeltek, kik ezen telep létesítése ellen kifogást kívánnak tenni, hogy kifogásaikat írásban vagy szóval legkésőbb a folyó évi március hó 20-ának délelőtti 9 óráján mint a telepengedélyezési tárgyalásra kitűzött időben alulírott kiküldöttél jelentsek be, mert ellenkező esetben ha csak köztekintetek (város rendezési szempontok) nem fognak gátul szolgálni, ezen ipartelepre a telepengedély meg fog adadni.

Léva, 1908. évi március hó 9-én.

Szilassy Sándor
főjegyző.

III.

1073/1908 szám.

Hirdetmény.

A hadsereg és honvédség lősükségletének mozgóitása esetében fedezéséről szóló 1873. t. c. végrehajtása tárgyában kiadott utasítás értelmében a lőállománynak ez évi összeírása elrendelvetén, — felhívtnak az összes lőtulajdonos levai lakosok, hogy a folyó évi március hó 15-től március hó 27-ig terjedő időben a rendőrkapitányi iktatóban, vagy személyesen, vagy pedig meghatalmazottak által lovaiknak számát és ívarát jelentsek be.

Azon lőtulajdonosok kik bejelentési kötelezettségükre a fent kitűzött idő alatt — eleget nem tesznek — minden bejelentetlen lőtulajdonos — 20 korona bírsággal sújtandak és lovaiknak utólagos bejelentésére kötelezettenek.

A bejelentés alól a katona igazgatás lovai és a tényleg szolgálatban álló katonatisztek azon saját lovai, melyek szolgálatuk ellátására szükségesek — a hivatkozott utasítás 3. § a szerint fölmentve vannak.

Léva, 1908. évi március hó 11-én.

Kónya József
rendőrkapitány.

IV.

493/1908 szám.

Hirdetmény!

Ezennel felhívtnak mindazon adófizetők, kik az 1907 év végével hátralékban maradt, valamint az 1908 év I. negyedére esedékesek vált közdok és azok módjára beszedendő tartozásaiak; (utadó, illeték, hadmentességi díj, városi és megyei pótdok) be nem fizették, hogy azt most már 8 nap alatt annál is inkább fizessék be, mert ellen esetben az 1883. évi XLIV. t. c. 52. § a értelmében végrehajtás útján fognak behajtatni.

Városi adóhivatal

Léván, 1908. évi március hó 13-án.

Komzsek Lajos
adóniv. főnök.

V.

1114/1908 szám.

Nyilvános köszönet.

A mult hó folyamán nagytiszteletű Liebermann Jakab főrabbi ur 80 szóval nyolcvan koronát fizetett be Léva város penztárába, mint Nagyságos Frankl Ede nagysárái nagybirtokos urnak a lévai keresztény szegények részére hozzá küldött adományát, — ezt mai napon midőn a kifejezett célra fordítottam, — egyidejűleg a kegyes adakozónak a helybeli szegények és a város hatósága nevében köszönetemet fejezem ki.

Léva, 1908. évi március hó 10-én.

Bódogh Lajos
polgármester.

VI.

1514/1908 szám.

Hirdetmény!

Miután az orazág több vidékén a mult évben is az almafák termését a „vértetű“ nevű rovar veszélyeztetet és miután annak irtása most legkönnyebben eszközölhető, ezért a közönséget értesítem, hogy a következő intézkedések eszközöndők.

1). Minden birtokos birtoka egész területén, minden mezőn és hegyőn az őrzetere bizott egész területen az almafákat és almafa csemétéket folytonosan figyelemmel kísérni és ha azok törzsének vagy ágainak kérgén kisebb-nagyobb a vértetű jelenlétét igazoló fehér gyapjas foltokat észlelt, — erről az Eőjáráságnak azonnal jelentést tenni köteles.

2). A vértetű irtásának módja a városi

hatóságánál, úgy a hegybíráknak és kertészeknek kiosztott „Utmutatásból“ megtudható.

3). Az irtás Március hó 31-ig fogna-tositandó.

4). A mulasztó költségére az irtás hatóságilag teljesítetik, ezen felül pedig a mulasztó kihágás miatt 40 korona erejéig pénzbüntetés alá esik.

Léva, 1908. évi március hó 12-én.

Bédogh Lajos
polgármester.

VII.

1513/1908 szám.

Hirdetmény!

Léva város birtokosai felhívják, hogy a folyó 1908 évi Március hó végéig a belsőségeket, majorokban, szállókban, gyümölcsösökben és kertekben levő fákat és bokrokat a hernyóktól, hernyófészektől és lepke-tojásoktól tisztítsák meg, — az összegyűjtött hernyókat, hernyófészeket és tojásokat pedig égessék el.

Mert aki ezt telj síteli Március 31-ik napjáig elmulasztaná, — azon birtokos helyett az 1894 évi XII. t. c. 52. §-a értelmében a Hatóság fogja az irtást a mulasztó költségén elvégeztetni, — ezenkívül pedig a mulasztó birtokos az 1894 évi XII. t. c. 95. §-ának k. pontja alapján 100 koronáig terjedhető pénzbüntetés — esetleg 20 napi elzárással fogja sújtani.

Lévan, 1908. évi március hó 10. én.

Bédogh Lajos,
polgármester.

VIII.

965/1908 szám.

Hirdetmény!

Léva r. t. város képviselőtestülete 1907. évi Október 31-én illetve 1908 Január 29-én tartott közgyűlésében 5989/1907 illetve 317/1908 szám alatt hozott határozatáva: a marhavásár mai területének kibővítését határozván el, e célból a róm. kath. plébánia földbirtokából a szükséges területnek tulajdonjoggal megszerzését — vétel vagy kicserélés útján tervebe vette, — valamint a város területéből 351 négyszögölönyi telek, esetleg a szükséges mennyiség cserében vagy pénzértékben átengedendő lenne, — miért az 1886. évi XXII. t. c. 110. §-a értelmében azon ügynek érdemleges tárgyalására s névszerű szavazás útján érdemleges határozat meghozatalára 1908. évi Március hó 31-ik napjának d. u. 4 órájára közgyűlés összehívását rendelte el. — Amidőn azon határozatot ezennel kihirdetem és közzhírré teszem, azon közgyűlésre a képviselőtestület összes tagjait ez uton is tiszteltet meghívom.

Léva, 1908. évi, március hó 10-én

Bédogh Lajos
polgármester.

VII,

40/1908 E. szám.

Meghívó!

Léva r. t. város képviselőtestülete 1908. évi Március hó 17-ik napján — kedden — d. u. 4 órákor, a városi székház nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, — melyre a képviselőtestület összes tagjait tisztelettel meghívom.

Léva, 1908. évi március hó 14-én.

Bédogh Lajos
polgármester.

T á r g y:

Belcsák László és 24 képviselőtestületi tag indítványa a „Lévai Örökké“ című helyi lapban megjelent, a „Megyei Párt“ elnökét Holló Sándor képviselőtestületi tagot sértő cikkeket fölött határozat hozatal iránt.

A természet mindig a legnagyobb gyögművész, eszközei és utjai csodálatosak. Így például a csukamáj-olaj is ogy gyógyerőket tartalmaz, minőket emberi lény előállítani nem képes. A legjobb ízű és legkönnyebben emészthető csukamájolajat nyújtja a „Scott-féle Emulsió“, mely most minden gyógyszerárban kapható.

A t. hölgyek tudják legjobban mily fontos a szép úde arc, mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő. Szépnek lenni azonban igen nagy feladat. Nem elegendő, hogy valaki csinos, fess, meggyerő külsejű és kedves legyen,

hanem a legfontosabb, hogy az arcbőre tiszta legyen. A nők tudják ezt és azért igen nagy gondot fordítanak az arcbőr ápolására és a szépség emelésére. Nem titok, hogy a valódi Földes-féle Margit-crème az egyedüli szépségőzer, mely 5-6-szori használat után eltávolít kiütést, pattanást, szeplőket, májfoltot és az arcot fehérré, finommá teszi. Nagytelgy 2 korona, kistelgy 1 korona. Kapható minden gyógyszerárban, de óvakodni kell az utánzatoktól. Postán küldi a készítő Gutori Földes Kelemen gyógyszerész Arad.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás!

A VIII. tized előjárósága hálás köszönetet mond id. Thurócy János urnak, hogy a váralatti Szt. János szobrot saját költségén megújíttatni szives volt.

Bób László Behula József
VIII. tized jegyzője. VIII. tized gazdája

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon ismerősöknek és azon jó lelkeknek, kik forrón szeretett drága nővérem elhalálása alkalmából részvétük kifejezésével nagy bánatomat enyhíteni szivesek voltak, a magam, édes anyám és testvéreim nevében ez uton is legmélyebb és leghálásabb köszönetemet fejezem ki.

Kaveggia Kálmán.

Köszönetnyilvánítás.

A „Lévai Takaréék és Hitelintézet“ 50 kor. Kotry János ur és nejétől Amerikából, 22 kor. 06 fill. Nagykalna község részéről, 17 kor. 40 fill. A „Lévai Csizmadia Ipartársulat“ báljöveldelméből, 5 kor. 22 fill. Gróf Wenkheim Béla urtól (Gr. Lök.) 40 kor. Frankl József urtól, (Nagysáró.) 20 kor. Dudich Imre, (Oroszka.) 4 kor. — mely utóbbi 3 tétellel az árvaház f. é. február 8-iki jubiláris hangverseny jövedelme kor. 822. — filre emelkedett — összesen: 158 kor 68 fill. kaptunk Stefánia árvaházunk céljaira; míg özv. Kern Albertné urasszony, leánya menyegzője alkalmából — az esküvő előtti napon — nagy mennyiségű ételt, — Kertész Lajos ur pedig tengeri halakat adományoztak kis árváinknak.

Amidőn a fenti kegyes adományok kézhez vételét — e lap szíveségéből — nyilvánosan is van szerencsénk igazolni, fogadják a nemeslelkű emberbarátok kis árváinkkal éreztetett jószágukért, legmélyebb köszönetünket.

Lévan, 1908. március 10.

Leidenfrost Tódorné Faragó Sámuel
nőgyil. tb. elnök nőgyil. titkár.

Köszönetnyilvánítás.

A „Lévai Takaréék és Hitelintézet“ igazgatósága folyó évi március 10-én a „Lévai önkéntes tüzoltó egyesület“ céljaira 50 azaz ötven koronát volt szives küldeni. Midőn ezen kegyes adományt ez uton nyugtatjuk, fogadják az Igazgatóság egyesületünk nevében hálás köszönetünket.

Léva, 1908. március hó 11. én.

Ortmann Fidél Belcsák Béla
e. pénztáros. főparancsnok.

Az „Első magyar Általános B. T. helybeli főügynökségétől“ folyó évi február 8-án 200 azaz kétszáz koronát kapott a „Lévai ö. t. egyesület“ az 1000 forintos segély utolsó részlete fejében. Amidőn ezen kegyes adományt e helyütt is nyugtatjuk, fogadják a nemeslelkű Társaság egyesületünk nevében hálás köszönetünk nyilvánítását.

Léva, 1908. március 11-én.

Ortmann Fidél Belcsák Béla
e. pénztáros. főparancsnok.

Lévai piaciárak.

Rovatvesztő: Kónya József rendőrkapitány
Buzs m.-mázasánként 21 kor. 40 fill. 21 kor. 80 fill. — Kétszeres 20 kor. 60 fill. 20 kor. 70 fill. — Rozs 18 kor. 40 fill. 19 kor. 20 fill. — Árpa 12 kor. 40 fill. 13 kor. 60 fill. — Zab 15 kor. 60 fill. 16 kor. 60 fill. — Kukorica 12 kor. 60 fill. 13 kor. 60 fill.

— Lencse 29 kor. — fill. 29 kor. 60 fill. — Bab 12 kor 20 fill. 12 kor. 60 fill. — Kása 9 kor. — fill. 9 kor. 60 fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös lóhere természetttől aránkamentes 195—205 Vörös lóhere, kis aránkás 175—185 Vörös lóhere, nagy aránkás 170—175 Luczerna, természetttől arankamentes 170—175 Luczerna, világos szemű aránkás 160—165 Luczerna, barnás szemű 150—155 Biborhere 36—60 Baltaczin 38—40 Tavasz bukköny 18—19.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1908 évi március 8-tól 1908 évi március hó 15-éig Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Skrabák János Opeeska Ilona	fiú	Ferencz
Sztari Ferencz Sátek Julianna	fiú	Béla

Halálozas.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Kaveggia Gizella	24 éves	Tüdőgyulladás
Manych Julianna	17 hónap	Tüdőgyulladás

Nyiltér.

138/1908 végtr. sz.

Arverési hirdetmény!

Alulirt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közzhírré teszi, hogy a lévai kir. járásbírósg 1907 évi V. 590/I sz. végzése folytán Dr. Ynter Géza bécsi ügyvéd által képviselt Mayfáth Ph stva cég felperes **Sebő Mihály és Sebő János István** alperesek ellen 442 kor. követelés s jár. erejéig erendeit kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt es 1048 kor. becsült ingóságokra a lévai kir. bíróság 1906 V. 833/7 számú végzésével az arverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy feölfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, Berakalján leendő megtartása határadóul 1908 évi március hó 16 és következő napján delelőtt 9 órája kütűzték a mikor a bíróság lefoglalt lovak, szekerek, borjú, gépek s egyéb ingóságok a legtöbbet igértőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el foguak adatni.

Felhívják mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelést megelőző kielégítettség jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna es az végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az arverés megkezdésig alulirt kiküldötténel írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák. A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Lévan, 1908. évi február hó 27-ik napján.

Karácsonyi Pál

kir. bír. végrehajtó.

Eladó bőrök. Zselizi uradalomban a szarvasbőrök és birka és egyéb bőrök az 1908 évre eladók, írásbéli ajánlatokat a zselizi felügyelőséghez intézendők, hol a szerződési feltételek megtekinthetők.

Kiadó péküzlet sarak ház mely szép környékevel, 2 kemecca, üzlethelyiség és megfelelő lakások az összes berendezéssel, naponta igen szép számban idegen sütés, azonnal kiadó, esetleg eladó. Bővebbet **Ertler Henrik** túszer üzletében Lévan.

Kiadó lakás. Koháry utca, 77. számú házban két szoba, (esetleg három szoba.) konyha, éléskamra, kerttel együtt május 1-től kiadó.

Bérbeadó sütőház vasteknő berendezéssel a lehető legnagyobb kedvezmények között haszonbérbe kiadó. Jó ster kenyér városnegyedben, naponta 150—300 kilo kenyér sütés biztosítva. Értekezni lehet **Grapka Józsefnél** Léva Rákóc-utca 2 szám.

SCOTT-féle Emulsió

rendkívül erősítő hatással van az egész szervezetre, és erősíti a tüdőt. **Köhögést és meghűlést** bármily makacs és hosszadalmas legyen az, a SCOTT-féle Emulsió gyorsan megszüntet. Még a sorvadásos betegségek is könnyebben szerez a

SCOTT-féle Emulsió

feltéve, hogy idejekorán hasznáják, mely esetben állandó, tartós gyógyulást eredményez.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható:

a gyógyszerüzletekben.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Haggenmacher-sör.

Van szerencsénk a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy folyó 1908 évi március hó 1-től a „Haggenmacher“ köbányai és budafoki sörgyárak közkedveltségnek örvendő sörének raktárát Léva és vidéke részére átvettük.

Rendeléseket pontosan eszközlünk és a sört bármikor házhoz szálljuk. Léva, 1908. év március hó.

Braun József és fia.

Hirdetmény.

A baracska református templom építését illetőleg, Baracska, a református iskola épületében 1908. évi március hó 29-én délután 3 órakor versenytárgyalás tartatik. — A kötetlen szerződés — az egyházra nézve — csak a felsőbb hatóság jóváhagyása után kötelező.

A terv, az ottani tanítói lakon megtekinthető.

Pozba, 1908. március hó 10.

Bihari Kálmán

lelkész.

Györgyi Lajos

szijsz és kocsigyártó ajánlja

6 darab kijavított és új féderes kocsijait, valamint tuhalmozott lószerszám raktárát, — öreg kocsikat megveszek vagy kicserélek.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régjónak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb fájdalomosillapító szernek bizonyult községnél, oszónál és meghűléseknel, bedörzsolésköppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszerüzletben kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. De Richter gyógyszerüzlet az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 nou. Mindennapi szétküldés.

Motorvevők figyelmébe

Herkules-motorvállalat.

Budapest, V., Váci-ut 30.

Ajánlja ugy cséplési, mint malomüzemre kitűnően alkalmas, legegyszerűbb benzinkomobijait, melyek V. ker. Váci ut 30 szám alatti gyárban bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes

jótállás kifogástalan üzemért

Üzemzavarok kizárva.

Bámulatos egyszerű szerkezet!

Rendkívül csekély benzinfogyasztás!!

13-14 éves fiu is kezelheti!

Árjegyzék ingyen! Olcsó árak részletfizetésre!

200 drb. elismerő levél a Magyarországon üzemben lévő motorokról

Császárfürdő Bpesten.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-rend tulajdona. E-öröngü kén-só víz gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hő- és szénasavas- és villamos vízfürdők. Ivó-kau. 200 kényelmes lakosztály. Szobák kezelése, jutányos árak. Pro-paktust ingyen és bérmentre küld az igazgatóság.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerüzletekben kérjük Moll készítmény-it.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító és erősítő elismert, régi jöhmévi háziszor szaggatás és hűlésből származó mindenféle betegségek ellen. Eredeti üveg ára kor. 1.00 Kapható minden gyógyszerüzletben és drogériában.

Főszékhely MOLL A. gyógyszerész és kir. adv. szillitő, Bics, I. Tuchlaiben 9.

Uj festő műhely.

Tisztelettel értesitem Léva város és vidéke n. é. közönségét, hogy **Léván Szepesi-utca 15 szám** alatt

szobafestő és mázoló

műhelyt nyitottam.

Elvállalok minden e szakmához tartozó munkákat, u. m. szobatestést, mázolás, cimfestést és

tapétázást,

mindezen munkákat a legegyszerűbbtől a legszebb kivitelig szakszerűn szolid árak mellett pontosan elkészítem.

Magamat szíves jóindulatukba ajánlom vagyok kiváló tisztelettel

Rubletzky István

festő mester.

Ugyan.tt egy tanuló is feivétetik.

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára Léván.

Piactéren — nagy kiterjedésű gépraktárom céljára — ujonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődő közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgállok.

Hazai gyártmányú gépek

u. m. **HOFHERR** és **SCHRANTZ** féle gőzcéplő készletek, **GANZ** féle motorok minden nagyságban valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Eladó csemeték.

2 éves erős tölgy csemete 1000 darab 12 korona, kertek, sirok stb. díszítéséhez.

Thuják

50—60 cm. magasságig drbként 40 fill.
65—90 " " " 50 "
100—120 " " " 70 "

Csomagolás önköltségi áron. — Szíves megrendelések alábbi címre kéretnek:

Erdőhivatal Zseliz.

Uj kávé árák.

Valódi Brazíliai különlegességek.

Természetes színű (nem festett.) Korona.

I. Minőségű Brazíliai Cuba minőség 1 kilo . . .	3. —
I. " " Gyöngy erős és zamatos 1 kilo . . .	3. —
I. " " Óriási nagyszemű Ceylon minőség 1 k. . .	3. 60
I. " " Brazíliai Santos kávé 1 kilo . . .	2. 60
Valódi arabiai moccá igen erős 1 kilo . . .	3. 70

Fentem kívül van még raktáron valódi észak- és nyugatindiai Portorikó-, Cuba-, Gyöngy-, Jamaikai-, Ceylon-, Kék Jáva- és Arany Jáva kávé napi áron.

Most érkezett friss Déi áruk-, szardínia-, Oroszhalak-, Caviár-, Csokoládé-, Szalon cukorkák-, igen finom tea-, rum-, Cognac-, bor-, pezsgő-, sajt-, turó stb. **kapható** :

Kern Testvéreknél Léván.

A legolcsóbb és legbiztosabb hernyóirtó szer.

Minden gondos gyümölcs termelő megóvjja termését, moly-, féreg s termőfáit főleg az annyira káros hernyóktól ha azokat száraz időben tavasszal a **Berthán-féle**

hernyó irtó szerrel permetezi. — A siker biztos. Alkalmazása a legegyszerűbb. Ára a 80 lit. vízre való pornak 60 fill.

Bars megye részére :

Engel József vegyeskereskedése Léván.

Készíti : **Berthán F. N. gyógyszerész Pozsony-Szentgyörgy.**

3 kiállításon a legnagyobb kitüntetést nyert.

Arany érem! — Diszoklevél!

Kimerítő utasítás minden oszlopon!!!

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kengetve arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcát úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész **Margit-Créme**-jevel elért, (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra bírta, hogy ezt a világhírű, **ártalmatlan** és az **arc minden tisztátalansága** (szepelő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert utánózzák. — Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire sem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a **Margit-Créme** mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. — Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai- és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mert egyedül **biztos és ártalmatlan** szert az **arc szépítésére** és a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szépítőszert a **Földes-féle Margit-Créme** mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a **szepelőket, májfoltokat, kitééseket, bőrratkát, miteszert, arc- és kézvrösszséget**. Az arc ideális, **szép, tiszta és ifjú** lesz s amellett a Margit-Créme teljesen **ártalmatlan**.

Egy téglai ára **1 korona**, Margit-szappan **70 fillér** és Magit-pouder (fehér, rózsás és crème színben) **1 korona 20 fillér**. — Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle Margit Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerertárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: **Földes Kelemen** gyógyszerész, **Arad**.

Főraktár **Léván**: **D zséri Boleman** és **Medveczky Sándor** gyógyszerertárában,

61 szám, 1908 év.

Hirdetmény.

A garamszentkereszti járási vicinális utibizottság 1907 évi november hó 22-én kelt 4204 számú intézkedése folytán a garamszentkereszti-lutillai vicinális közuton Lutilla község mellett lévő lutillai hid helyreállítása állapotott meg.

A fentemlített munkák kivételének biztosítása céljából az 1908 évi március hó 26-ik napjának délelőtti 11 $\frac{1}{2}$ órájára a lutillai püspöki uradalmi erdőhivatal helyiségében tartandó szóbeli és zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkákat 1908 évi szeptember hó 15-ig való végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt írásbeli ajánlataikat a kitűzött nap délelőtti 11 $\frac{1}{2}$ órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 10%-ának megfelelő kerek-számban 600 korona bántpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett lutillai püspöki uradalmi erdőhivatalnál a rendes hivatalos órákban — a hétfői napokat kivéve — naponként megtekinthetők.

Lutillán, (u. p. Garamszentkereszt) 1908. márc. 9.

A beszercebányai püspökség erdőhivatala.

Szauer Izidor és Mór

fakereskedők és vállalkozók **LÉVA.**

Fióktelep: **KISKÁLNA.**

Az építési idény közeledtével van szerencsénk ajánlani **nagy raktárunkat** :

Jegyenye-, lucfenyő-, tölgy-, bükk- és egyéb különleges deszkákban, — **fenyő- és tölgyfagerendák, oszlopok, szőlőkarók**, mindennemű **épület és haszonfában**, — mindenféle **építési anyagokban** u. m. ujlaki, tatai cement és egyéb fajtájú **fedélcserep, cementlap, portland- és románcement, nádszövet**, kátránytermékek: **kátrány, carbolíneum, antimerulion fedél- és elszigetelőlemezben**.

Elvállalunk mindennemű **építkezéseket és terve-zéseket, épületjavításokat, kőműves-, ács- és asz-talosmunkákat**.

Építkezésekkel való megbízás esetén **terveket fel nem számítunk**.

Lakások szárazzátétele és gombamentesítése a legjobb módszer szerint, **jótállás mellett!**

Eternitpalafedések, könnyű, olcsóbb mint a bádofedés! **tűz és portmentes! elpusztíthatatlan! vízmentes!!**

Szabadalmazott Ideálablak! Egyedüli gyártás Bars- és Hontmegyékre! **Nincs léghuzam!** *Az ablak előtti tér kihasználható!* **Könnyű tisztítás és kezelés!** — Természetben megtekinthető!

Szabadalmazott ajtócsukó és szönyegvédő! *Olcsóbb, mint minden más!* **Egyszerű!** **Minden ajtóra elhelyezhető!**

Jól felszerelt **asztalosműhelyünkben** a legkényesebb igényeket is kielégítő asztalosmunkát készíttünk **Rajzok és árajánlatok ingyen állanak szolgálatra.**

Faeladási hirdetmény.

A barskaproncai úrbéresek folyó évi március hó 24-én délelőtti 11 órakor a garamszentkereszti főszolgabírói hivatalnál tartandó nyílt árverésen eladják a tulajdonukat képező erdő esedékes vágásterületén kijelölt 1302 drb. jegenyefa 1643³ épületi- és 500 ürméter tűzfára becsült fatömegét. — Kikiáltási ár 14150 korona. — Utóajánlatok el nem fogadtatnak. — Bántpénz 1415 korona. — Árverési feltételek alulírottánál és a zsarnócakohói m. kir. járási erdőgondnoknásznál megtekinthetők.

Barskapronca, 1908. év február hó.

Wenczel Pál, elnök.